
Sprawozdanie z działalności RADY OCHRONY PRACY w 2019 roku

I) Zadania i skład Rady Ochrony Pracy

Rada Ochrony Pracy, zgodnie z ustawą z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy, jest organem nadzoru w sprawach dotyczących przestrzegania prawa pracy, w tym bezpieczeństwa i higieny pracy, a także legalności zatrudnienia oraz działalności Państwowej Inspekcji Pracy.

Do zadań Rady Ochrony Pracy należy m. in.:

- wyrażanie stanowisk w sprawach objętych zakresem działania Państwowej Inspekcji Pracy, a w szczególności dotyczących:
 - ✓ programów działalności i zadań Państwowej Inspekcji Pracy,
 - ✓ okresowych ocen działalności Państwowej Inspekcji Pracy oraz wniosków wynikających z tych ocen,
 - ✓ problemów ochrony pracy o zasięgu ogólnokrajowym.
- wyrażanie opinii o kandydatach na stanowiska Głównego Inspektora Pracy i jego zastępców oraz okręgowych inspektorów pracy.

Rada Ochrony Pracy składa się z przewodniczącego, zastępców przewodniczącego, sekretarza i członków, których powołuje i odwołuje Marszałek Sejmu. Kadencja Rady trwa 4 lata.

W skład Rady powołuje się posłów, senatorów i kandydatów zgłoszonych przez Prezesa Rady Ministrów oraz przez organizacje związkowe i organizacje pracodawców, reprezentatywne w rozumieniu ustawy z dnia 6 lipca 2001 r.

o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz. U. Nr 100, poz. 1080 z późn. zm.^[2]), a także przez inne organizacje społeczne, zajmujące się problematyką ochrony pracy. Do Rady powołuje się także ekspertów i przedstawicieli nauki.

Zasady reprezentacji w Radzie określa Marszałek Sejmu w drodze zarządzenia.

Członkowie Rady pełnią obowiązki do dnia powołania nowych członków. Pracami Rady kieruje jej Prezydium – jako organ wykonawczy. Prezydium Rady tworzą przewodniczący, jego zastępcy oraz sekretarz.

W 2019 roku prace Prezydium koncentrowały się głównie na koordynacji bieżącej działalności Rady, analizie tematów zgłoszonych do planu pracy Rady na 2019 rok, ocenie stopnia realizacji przez adresatów stanowisk podejmowanych przez Radę, opiniowaniu kandydatur ROP do nagrody im. H. Kraheleskiej, przyznawanej przez Głównego Inspektora Pracy, a także rozpatrywaniu niektórych skarg, dotyczących działalności Państwowej Inspekcji Pracy, kierowanych do Przewodniczącego Rady.

Posiedzenia Rady odbywały się według planu zatwierdzonego przez Radę. Niniejsze sprawozdanie z działalności, podobnie jak sprawozdania z lat poprzednich, Rada składa Prezydium Sejmu.

Zadania i uprawnienia Rada realizowała przy pomocy wyłonionych ze swego składu stałych i doraźnych zespołów roboczych, które przygotowywały projekty stanowisk i opinii, będących przedmiotem prac Rady.

Stałe Zespoły robocze Rady to:

- 1) Zespół ds. Prawno-Organizacyjnych,
- 2) Zespół ds. Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Środowisku Pracy,

- 3) Zespół ds. Nauki, Edukacji i Promocji oraz współpracy z Partnerami Społecznymi,
- 4) Zespół ds. Skarg.

II) Działalność Rady Ochrony Pracy w 2019 roku

Rada działa na podstawie uchwalonego przez siebie regulaminu, zatwierdzonego przez Marszałka Sejmu.

Plan pracy Rady na 2019 rok został rozpatrzony i przyjęty na posiedzeniu plenarnym 15 stycznia 2019 r. Propozycje tematów do planu zostały zgłoszone przez członków Rady, a także przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwo Środowiska, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Państwową Inspekcję Pracy, Urząd Dozoru Technicznego, Główny Urząd Nadzoru Budowlanego, Wyższy Urząd Górniczy, Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, partnerów społecznych i organizacje pozarządowe, współpracujące z Radą na rzecz poprawy bezpieczeństwa pracujących.

Rada Ochrony Pracy w 2019 roku obradowała na posiedzeniach plenarnych, które odbywały się raz w miesiącu oraz na spotkaniach Zespołów Problemowych Rady. Zespoły spotykały się w zależności od potrzeb i pilności problematyki, którą się zajmują.

W okresie sprawozdawczym odbyło się:

- **12** plenarnych posiedzeń, w tym **1** uroczysta sesja Rady Ochrony Pracy w dniu 9 kwietnia 2018 r. w związku z Międzynarodowym Dniem Ofiar Wypadków przy Pracy, nad którą patronat honorowy objął Marszałek Sejmu RP.

- **28** posiedzeń zespołów problemowych, które koncentrowały się głównie na przygotowywaniu opinii i projektów stanowisk Rady w sprawach omawianych na posiedzeniach plenarnych, przedstawieniu propozycji tematów do przyszłego planu pracy ROP, a także na rozpatrywaniu skarg wpływających do Rady na działania inspektorów pracy oraz na nieprzestrzeganiu przepisów prawa pracy przez pracodawców.

Zespoły opracowywały projekty stanowisk do tematów podjętych zgodnie z planem działalności Rady.

Posiedzenia Zespołu ds. Skarg poświęcone były głównie rozpatrywaniu skarg wpływających do Rady na działania Państwowej Inspekcji Pracy, Okręgowych Inspektorów Pracy oraz na nieprzestrzeganiu przepisów prawa pracy przez pracodawców.

**Tematyka posiedzeń plenarnych
Rady Ochrony Pracy
W 2019 roku**

L.p.	Data posiedzenia	Tematyka posiedzenia
1.	15 stycznia 2019 r.	Zaufanie społeczne a powstawanie wypadków przy pracy.
2.	19 lutego 2019 r.	Problematyka narażenia na działanie smogu – zagrożenia i ochrona.
3.	12 marca 2019 r.	Bezpieczeństwo pracy przy eksploatacji urządzeń technicznych na placach budów.
4.	9 kwietnia 2019 r. (uroczysta sesja Rady)	Prewencja wypadków przy pracy i chorób zawodowych.
5.	14 maja 2019 r.	Nowe formy świadczenia pracy a zapewnienie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia.
6.	17-18 czerwca 2019 r. (posiedzenie wyjazdowe)	Programy profilaktyki zagrożeń zdrowia w strategii przedsiębiorstwa.

7.	2 lipca 2019 r.	Sprawozdanie Głównego Inspektora Pracy z działalności Państwowej Inspekcji Pracy w 2018 r.
8.	27 sierpnia 2019 r.	Problematyka zatrudnienia na podstawie umów cywilnoprawnych – skuteczność nowych uregulowań.
9.	10 września 2019 r.	Kompleksowa ocena zdolności do pracy jako narzędzie integracji społecznej i aktywizacji zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
10.	15 października 2019 r.	Projekt budżetu Państwowej Inspekcji Pracy na 2019 r.
11.	19 listopada 2019 r.	System szkolenia w zakresie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w pracy.
12.	18 grudnia 2019 r.	Program działania Państwowej Inspekcji Pracy na 2020 r.

Rada zrealizowała wszystkie tematy ujęte w Planie pracy Rady Ochrony Pracy na rok 2019.

Rada Ochrony Pracy realizując swoje zadania podjęła uchwały w sprawach, które były przedmiotem obrad plenarnych Rady.

**Uchwały Rady Ochrony Pracy
dotyczące przyjęcia następujących stanowisk i opinii:**

Lp.	Uchwała Nr	Data uchwały	Stanowiska / opinie
1.	73/X/2019	15.01.2019	w sprawie Programu działania Państwowej Inspekcji Pracy w roku 2019.
2.	74/X/2019	19.02.2019	w sprawie wpływu zaufania społecznego na bezpieczeństwo pracy.
3.	75/X/2019	19.02.2019	zaopiniowania wniosku Głównego Inspektora Pracy Pana Wiesława Łyszczka w sprawie powołania Pani Małgorzaty Wojdy na stanowisko Okręgowego Inspektora Pracy w Lublinie
4.	76/X/2019	19.02.2019	zaopiniowania wniosku Głównego Inspektora Pracy Pana Wiesława Łyszczka w sprawie powołania Pana Jarosława Kowalczyka na stanowisko Okręgowego Inspektora Pracy w Olsztynie.
5.	77/X/2019	19.02.2019	zaopiniowanie wniosku Głównego Inspektora Pracy Pana Wiesława Łyszczka w sprawie powołania Pana Jerzego Łabońskiego na stanowisko Okręgowego Inspektora Pracy w Zielonej Górze.
6.	78/X/2019	12.03.2019	w sprawie zagrożeń wynikających z oddziaływania smogu i ochrony przed jego szkodliwym działaniem
7.	79/X/2019	9.04.2019	w sprawie bezpieczeństwa pracy przy eksploatacji urządzeń technicznych na placach budów.
8.	80/X/2019	14.05.2019	w sprawie poprawy bezpieczeństwa i warunków pracy.

9.	81/X/2019	14.05.2019	zaopiniowanie wniosku Głównego Inspektora Pracy Pana Wiesława Łyszczka w sprawie odwołania Pana Andrzeja Świderskiego ze stanowiska Okręgowego Inspektora Pracy w Łodzi.
10.	82/X/2019	17.06.2019	w sprawie nowych form świadczenia pracy.
11.	83/X/2019	26.06.2019	w sprawie programu profilaktyki zagrożeń zdrowia w strategii przedsiębiorstwa
12.	84/X/2019	17.07.2019	w sprawie działalności Państwowej Inspekcji Pracy w 2018 r.
13.	85/X/2019	27.08.2019	w sprawie problematyki zatrudnienia na podstawie umów cywilnoprawnych – skuteczność nowych uregulowań
14.	86/X/2019	10.09.2019	w sprawie kompleksowej informacji o zawodach, jako instrumencie wspomagającym dobór do zawodu i zatrudnienie.
15.	87/X/2019	19.11.2019	w sprawie projektu budżetu Państwowej Inspekcji Pracy na 2020 r.
16.	88/X/2019	18.12.2019	w sprawie systemu szkolenia w zakresie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w pracy.

Stanowiska Rady, podejmowane na posiedzeniach plenarnych, kierowane były do Marszałka Sejmu, do merytorycznych komisji sejmowych (głównie do Komisji Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Komisji Gospodarki i Komisji do Spraw Kontroli Państwowej), do senackich komisji (głównie do Senackiej Komisji Gospodarki Narodowej oraz Senackiej Komisji Rodziny i Polityki Społecznej) oraz w uzasadnionych przypadkach do urzędów i instytucji współpracujących z Radą: Centralnego Instytutu Ochrony Pracy – Państwowego Instytutu Badawczego, Głównego Inspektoratu Pracy, Głównego Urzędu Statystycznego, Instytutu Medycyny Pracy, Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwa Gospodarki, Ministerstwa Finansów, Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju, Ministerstwa Sprawiedliwości, Ministerstwa Zdrowia, Prokuratora Generalnego, Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Wyższego Urzędu Górniczego, Urzędu Transportu Kolejowego, Urzędu Dozoru Technicznego, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, a także do organizacji pracodawców i pracowników.

Pozostała działalność Rady Ochrony Pracy

W dniu 9 kwietnia 2019 r., pod patronatem Marszałka Sejmu RP, w Sali Kolumnowej w Kancelarii Sejmu, odbyła się uroczysta sesja Rady Ochrony Pracy, mająca na celu uczczenie Międzynarodowego Dnia Ofiar Wypadków przy Pracy, w której wzięło udział ok. 300 osób. W czasie sesji omówiono zagadnienia związane z poprawą bezpieczeństwa i warunków pracy.

W dniu 26 listopada 2019 r., na Zamku Królewskim w Warszawie, odbyła się uroczystość wręczenia nagród im. Haliny Kraheleskiej przyznanych przez Głównego Inspektora Pracy za wybitne osiągnięcia w zakresie ochrony pracy i ochrony zdrowia w środowisku pracy. Z rekomendacji Rady Ochrony Pracy w 2019 roku laureatem Nagrody Głównego Inspektora Pracy im. Haliny Kraheleskiej, został Pan Karol Bielski – Członek Rady Ochrony Pracy.

Członkowie Rady Ochrony Pracy otrzymują zaproszenia do wzięcia udziału w sympoziach naukowych, konferencjach, seminariach, czy spotkaniach z partnerami społecznymi.

W 2019 r. członkowie Rady Ochrony Pracy brali udział m.in.:

- ❖ W posiedzeniu Śląskiej Rady ds. Bezpieczeństwa Pracy w Budownictwie przy Okręgowym Inspektorze Pracy w Katowicach,
- ❖ W finale dziewiętnastej edycji Konkursu wiedzy o zasadach bezpieczeństwa i higieny pracy dla uczniów – młodocianych pracowników z zakładów rzemieślniczych pod hasłem „Bezpiecznie od startu”, którego współorganizatorami jest Państwowa Inspekcja Pracy oraz Związek Rzemiosła Polskiego.
- ❖ W konferencji objętej patronatem Marszałka Sejmu RP pt. „Od wieku na rzecz ochrony pracy – Państwowa Inspekcja Pracy w 100-lecie niepodległości Państwa Polskiego” zorganizowanej przez Główny Inspektorat Pracy i Świętokrzyski Urząd Wojewódzki.
- ❖ W uroczystości wręczenia ustanowionej Nagród Głównego Inspektora Pracy im. Romana Giedrojcia w drugiej edycji Konkursu – przyznawanej inspektorom pracy za szczególne osiągnięcia w zakresie poprawy warunków pracy, popularyzacji prawa pracy i ochrony zdrowia oraz bezpieczeństwa pracy, a także za skuteczność egzekwowania przepisów prawa pracy, zorganizowanej przez Główny Inspektorat Pracy.
- ❖ W konferencji nt. „Skutków wypadków przy pracy i chorób zawodowych rolników”, zorganizowanej przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

- ❖ W III Ogólnopolskim Forum Służby BHP pt. „Bezpieczeństwo pracownika przyszłości” połączone z międzynarodową sesją pt. „Oceny ryzyka zawodowego w zarządzaniu bezpieczeństwem – praktyka w polskich zakładach”, zorganizowanym przez Ogólnopolskie Stowarzyszenie Pracowników Służby BHP.
- ❖ W Ogólnopolskim Konkursie Poprawy Warunków Pracy organizowanym przez Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej.
- ❖ W Konkursie Plakatów z dziedziny ochrony pracy organizowanym przez Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy.
- ❖ W konferencji pt. „Blżej Funduszy Europejskich” zorganizowanej przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.
- ❖ W międzynarodowej Konferencji pt. „Szanse i wyzwania dla świata pracy w erze 4.0”, zorganizowanej przez Główny Inspektorat Pracy.
- ❖ W uroczystości wręczenia Nagród Głównego Inspektora Pracy im. Haliny Krahelskiej oraz XXVI edycji prestiżowego konkursu Państwowej Inspekcji Pracy „Pracodawca – organizator pracy bezpiecznej”, zorganizowanej przez Główny Inspektorat Pracy.

Skargi kierowane do Rady Ochrony Pracy

W 2019 roku do Rady Ochrony Pracy wpłynęło około 80 skarg, które można podzielić na następujące kategorie:

1. Skargi indywidualne od osób fizycznych, których przedmiot obejmował nieraz większą grupę pracowników, dotyczące: niewypłacania wynagrodzeń za pracę, wynagrodzeń za pracę wykonywaną w godzinach nadliczbowych, nagród regulaminowych, przestrzegania przepisów o czasie pracy, wypłacania diet pracownikom transportowym, odszkodowań z tytułu wypadków przy pracy.

2. Skargi wnoszone przez organizacje związkowe w imieniu pracowników całej branży, najczęściej dotyczące postanowień układów zbiorowych pracy, premii regulaminowych, dodatków stażowych, rozliczania czasu pracy oraz bezpieczeństwa pracy.
3. Skargi na działalność inspektorów pracy dotyczące przekroczenia zakresu kognicji uprawnień kontrolnych, nierzetelności przeprowadzonej kontroli, braku upoważnienia do przeprowadzenia kontroli, wadliwego stosowania środków karnych.
4. Skargi, których treść wykraczała poza zakres kognicji przyznanej Radzie przez art. 7 ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy.

Treść niektórych skarg w rzeczywistości zawierała pytania o dokonanie wykładni przepisów prawa pracy, układów zbiorowych pracy lub wszczęcia sporu zbiorowego pracy. Wpływały także do wiadomości Rady skargi kierowane do innych organów władzy i administracji państwowej oraz innych organów centralnych. Były także „skargi” kierowane od osób fizycznych, które systematycznie ślą do Rady pisma w różnych sprawach. Sprawami właściwej oceny i stosownego poinformowania skarżących o sposobie załatwienia sprawy zajmował się Zespół ds. Skarg.

Na sygnalizowane w pismach sprawy Rada reagowała, zwracając się do Państwowej Inspekcji Pracy o przeprowadzenie kontroli, postępowania wyjaśniającego lub podjęcie interwencji, a następnie monitorowała sprawę aż do ostatecznego rozstrzygnięcia. Osoby wnoszące skargi o przebiegu postępowania były informowane na bieżąco.

W roku sprawozdawczym na łamach Kroniki Sejmowej publikowane były informacje o tematyce posiedzeń Rady Ochrony Pracy oraz podjętych stanowiskach.

Warszawa, dnia 21 stycznia 2020 r.